

Warszawa, dn. 22 września 2004 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

RPO-483966-VI/04/AB

00-090 Warszawa Tel. centr. 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 827 64 53

Pan

Prof. dr Mirosław Gronicki

Minister Finansów

WARSZAWA

Projekt proponowanej przez resort Finansów zmiany ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.) nie rozwiązuje w sposób w pełni zadowalający sytuacji polskich marynarzy, którzy osiągnęli wynagrodzenie z tytułu pracy najemnej na rzecz duńskiego armatora przed wejściem w życie Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Danii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku (Dz. U. Nr 43, poz. 368).

Sprawa ta była przedmiotem mojego wystąpienia z dnia 10 grudnia 2003 r. (RPO-451697-VI/03/AB).

Przedstawiam Panu Ministrowi zastrzeżenia związane ze zmianami zaproponowanymi w art. 1 pkt 58 lit. a) projektu.

Zmiana treści art. 240 Ordynacji podatkowej poprzez dodanie w § 1 m. in. punktu 9 - w przypadku jej zaakceptowania przez Sejm RP - umożliwi marynarzom, którzy przed wejściem w życie Konwencji otrzymali wynagrodzenia od duńskich armatorów, odzyskanie podatku dochodowego zapłaconego w Polsce od tych wynagrodzeń.

Stosownie do oświadczenia rządowego z dnia 16 stycznia 2003 r. w sprawie mocy obowiązującej Konwencji (Dz. U. Nr 43, poz. 369) weszła ona w życie w dniu 31 grudnia 2002 r. Od tego też dnia ma zastosowanie jej art. 28 ust. 3, który - poprzez nadanie unormowaniu z art. 14 ust. 3 wstecznego działania bez określenia czasowego ograniczenia co do momentu otrzymania wynagrodzeń - nakłada na

Państwo obowiązek zwrotu we wszystkich przypadkach nadpłat powstałych w wyniku wyłączenia z podstawy opodatkowania tych wynagrodzeń.

Na zasadzie art. 77 § 1 pkt 1 lit. b) Ordynacji podatkowej nadpłata podlega zwrotowi w terminie 30 dni od dnia wydania decyzji o zmianie lub uchyleniu decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego. Zgodnie z art. 78 § 3 pkt 1) w przypadkach przewidzianych w art. 77 § 1 pkt 1 lit. a) - d) oprocentowanie nadpłaty przysługuje od dnia jej powstania. Jednak przepis ten nie ma zastosowania w sytuacji, gdy organ podatkowy nie przyczynił się do powstania przesłanki zmiany lub uchylenia decyzji, a nadpłata nie została zwrócona w terminie. Wtedy zastosowanie ma art. 78 § 3 pkt 2), zgodnie z którym nadpłata przysługuje od dnia wydania decyzji o zmianie lub uchyleniu decyzji.

W przypadku przyjęcia przez ustawodawcę proponowanej przez Ministerstwo zmiany art. 240 nie będzie podstaw do zarzucenia organom podatkowym, że przyczyniły się do powstania przesłanki zmiany lub uchylenia decyzji. Nadpłaty powstałe w wyniku wejścia w życie Konwencji nie były zwracane przez organy podatkowe, bowiem brak było - i jak długo proponowana zmiana nie wejdzie w życie nic w tym przedmiocie się nie zmieni - trybu, w którym byłoby możliwe uchylenie decyzji wymiarowych wydanych pod rządami uprzednio obowiązującej polsko-duńskiej umowy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku (Dz. U. z 1979 r. Nr 5, poz. 24 z późn. zm.) i stwierdzenie nieistnienia obowiązku podatkowego. Zauważyć jednak należy, że zarówno organy podatkowe odmawiające zwrotu nadpłat, jak i marynarze, których sprawa dotyczy, nie ponoszą winy za istniejący stan rzeczy. Jest on rezultatem zaniechania ustawodawcy.

Czy więc w ocenie Pana Ministra - w takiej sytuacji - nie byłoby zasadnym wprowadzenie do projektu odpowiedniej zmiany mającej na celu wypłacenie oprocentowania nadpłat powstałych w związku z wejściem w życie art. 28 ust. 3 Konwencji od dnia 31 grudnia 2002 r.?

W oczekiwaniu na stanowisko Pana Ministra

/-/